

**Dette dokument udgør referatet fra:
Online møde i Gudenåkomitéen/VOS
d. 26. februar 2021**

Praktisk information om mødet

Mødested: Teams-møde. Alle tilmeldte mødedeltagere kunne deltage via tilsendt link

Mødets varighed: 09.00 – 11.30.

Kontaktinformationer til Gudenåkomitéens Sekretariat:

- **Morten Horsfeldt Jespersen**
Sekretariatschef - Gudenåkomitéens Sekretariat
Direkte telefonnummer: 89 70 15 20 eller 20 51 75 50
e-mailadresse: mhj@silkeborg.dk
- **Majbritt Kjeldahl Lassen**
Koordinator - Gudenåkomitéens Sekretariat
Direkte telefonnummer: 51 44 49 43
e-mailadresse: makla@silkeborg.dk
- **Besøgsadresse og hjemmeside**
Gudenåkomitéens Sekretariat
Søvej 3
8600 Silkeborg
www.gudenaakomiteen.dk

Deltog i mødet

Politisk deltagelse

Karen Lagoni
Kai Overgaard Andersen
Anders G. Christensen
Claus Løwe Kloostergård
Jens Szabo
Lars Skytte Nielsen (deltog fra punkt 8)
Lene Tingleff

Repræsentorer

Randers Kommune
Viborg Kommune
Favrskov Kommune
Silkeborg Kommune
Skanderborg Kommune
Horsens Kommune
Hedensted Kommune

Teknisk deltagelse

Nels Markussen
Morten Fischer Jørgensen
Jørgen Jørgensen
Jens Albert Hansen
Morten H. Jespersen
Hans Brok-Brandt
Flemming Larsen
Michael Laursen
Bjarke H. Jensen
Hanne Stadsgaard Jensen
Majbritt Kjeldahl Lassen

Repræsentorer

Randers Kommune
Randers Kommune
Viborg Kommune
Favrskov Kommune
Silkeborg Kommune
Skanderborg Kommune
Horsens Kommune
Hedensted Kommune
Hedensted Kommune
VOS Sekretariatet
Gudenåkomitéens Sekretariat

Deltog ikke i mødet

Søren Kepp Knudsen
Steen Ravn Christensen
Mette Brandt Mouritsen
Steen Terkildsen
Henning Hermansen
Keld Andersen

Repræsentorer

Norrdjurs Kommune (VOS)
Syddjurs Kommune (VOS)
Ikast-Brande Kommune (VOS)
Odder (VOS)
Aarhus (VOS)
Vejle (VOS)

Eksterne oplægsholdere: Projektleder på Gudenå Helhedsplan, Mathias Utoft Jørgensen deltog som oplægsholder til punktet om Gudenå Helhedsplan. GudenåSamarbejdets netværkskoordinator, Gunhild Øeby Nielsen deltog som oplægsholder til punktet om GudenåSamarbejdet.

Dagsorden

Gudenåkomitéen fungerer som Vandoplandstyregruppe for Vandopland 1.5 - Randers Fjord, hvorfor alle 13 kommuner i vandoplandet til Randers Fjord er inviterede til punkt 1 - 4.

- 1) **Godkendelse af dagsorden** (kl. 09.00)
v./ Karen Lagoni
- 2) **Kvælstof- og fosforvandoplandsplan** (kl. 09.05 – 09.10)
v./ Hanne Stadsgaard Jensen
- 3) **Opfølgning på den fremadrettede sammensætning af dialogforum ift. VOS opgaven**
(kl. 09.10 – 09.15)
v./ Jørgen Jørgensen
- 4) **Vandområdeplaner 2021-2027 (VPIII)** (kl. 09.15 – 09.20)
v./ Jens Albert Hansen
- 5) **Gudenåens forløb ved Tange Sø** (kl. 09.20 – 09.30)
v./ Nels Markussen
- 6) **Orientering om regulativer og regulativrevision** (kl. 09.30 – 09.40)
v./ Morten Horsfeldt Jespersen
- 7) **Fremdrift i Coast to Coast projektet C12 Gudenåen og Klimatilpasningsprojekter i Gudenåkommunerne** (kl. 09.40 – 09.45)
/v. Bjarke H. Jensen
- 8) **Gudenå Helhedsplan** (kl. 09.45 – 09.55)
v./Mathias Utoft Jørgensen
- 9) **Forslag til sammensætning af følgegruppe om klimatilpasning** (kl. 09.55 – 10.05)
v. / Morten H. Jespersen

Pause (15 min)

- 10) Programvedtagelse for Gudenåkomitéens studiedag 2021** (kl. 10.20 – 10.25)
v./ Morten Horsfeldt Jespersen
- 11) Udlejningssejladser på strækningen Tørring-Klostermølle** (kl. 10.25 – 10.40)
v./ Morten Horsfeldt Jespersen
- 12) Økonomiorientering. Regnskab for Gudenåkomitéen og sejladsområdet 2020 samt budgetforslag Gudenåkomitéen 2022** (kl. 10.40 – 10.45)
v./ Majbritt Kjeldahl Lassen
- 13) Orientering fra sejladsområdet** (kl. 10.45)
- 14) Beslutning om nedsættelse af Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen i perioden 2022 – 2025** (kl. 10.45 – 10.50)
/v. Morten Horsfeldt Jespersen
- 15) Orientering fra GudenåSamarbejdet** (10.50 – 11.05)
v./ Gunhild Øby Nielsen
- 16) Gensidig orientering om øvrige Gudenårelaterede projekter** (kl. 11.05 – 11.15)
/v. Karen Lagoni
- 17) Drøftelse af punkter til næste møde** (kl. 11.15 – 11.20)
/v. Morten Horsfeldt Jespersen
- 18) Eventuelt** (kl. 11.20 – 11.30)
/v. Karen Lagoni

Det efterfølgende onlinemøde med Følgegruppen starter kl. 12.30

– bemærk: nyt link til mødet.

Bilagsoversigt

Nr.	Titel på bilag
1	N-VOP og P-VOP for planperiode 1 og 2.
2	Svar på Komitéens henvendelse af 16. december 2020 fra Ministeriet for Fødevarer Landbrug og Fiskeri_januar 2021
3	MST_Notat_Vandrammedirektivets og habitatdirektivets betydning for valg af løsningsmodel for Tange Sø
4	MST_Notat Faunapassage ved Tange Sø og Tangeværket_oversigt over forslag til løsningsmodeller
5	Kommissorium med bilag for arbejdsgruppe om Tange Sø
6	Udkast til program_TEMAmøde 26. marts 2021_virtuel afvikling
7	Gudenåworkshops-rapport - endelig_uden bilag
8	Udkast til sammensætning af Gudenåkomitéens Klimatilpasningsfølgegruppe
9	Udkast_Kommissorium for følgegruppe
10	Udkast_Gudenåkomitéens studiedag til Gudenåens sydlige del_18. juni 2021_3_wp
11	Redegørelse_Mads Kobberø_17.12.2020
12	Vurdering af øget sejlads på Gudenåen_Horsens og Hedensted kommuner
13	Samlet økonomioversigt_wp

Punkt 1. Godkendelse af dagsorden

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- dagsordenen til Gudenåkomitéens møde 26. februar 2021 godkendes

Beslutning

Indstillingen godkendt

Punkt 2. Kvælstof- og fosforvandoplandsplan

Baggrund

VandOplandsStyregruppen (VOS) for oplandet til Randers Fjord består af de repræsentanterne fra de 7 kommuner i Gudenåkomitéen samt 6 andre kommuner med arealer i oplandet. VOSen har ansvar for at udarbejde vandoplandsplaner for kommunernes indsats med til at etablere vådområder der reducerer udledningen af næringsstofferne kvælstof (N) og fosfor (P) til vandmiljøet. Rammerne for indsatsen, både teknisk og økonomisk, fastlægges af Staten gennem bekendtgørelser med ophæng i vandområdeplanerne.

2021 er det sidste år i den nuværende vandområdeplan-periode. Det har i lighed med den første planperiode vist sig ikke at være muligt at opfylde statens krav til reduktion af næringsstofbelastningen med kvælstof (N) af Randers Fjord gennem vådområdeprojekter i denne periode. Dette meddelte Gudenåkomitéens formand og næstformand den 16. december 2020 i et brev til Miljøminister Lea Wermelin som aftalt på VOSens møde den 13. november 2020. Brevet er vedlagt som bilag til denne dagsorden.

Den 11. januar 2021 modtog Gudenåkomitéens sekretariat et svar fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, som de kollektive virkemidler hører under efter opdelingen af Miljø- og Fødevareministeriet. Svaret er vedlagt denne dagsorden. I brevet noterer ministeriet sig oplysningen om at det ikke er muligt at nå reduktionsmålet for N, og der kvitteres for de anstrengelser man har gjort sig i oplandet. Ministeriet erklærer sig også enig i, at der fortsat skal arbejdes på at gøre indsatsen så fleksibel som muligt og at fjerne eventuelle barrierer. Synspunkterne er ifølge brevet videregivet til Miljøministeriet, som er ansvarlig for den miljøfaglige del af indsatsen.

VOS-Sekretariatets bemærkninger

På VandOplandsStyregruppens møde den 13. november 2020 blev det vedtaget at der skulle laves en sidste, hurtig screening af mulighederne for at igangsætte N-vådområdeprojekter i oplandet.

Som et resultat af denne screening er et gammelt skitse-projekt, der tidligere ikke kunne opfylde mindstekravene til omkostningseffektivitet, blevet taget op igen, og der søges om tilskud til forundersøgelse i foråret 2021. Projektet omfatter ca. 88ha, er beliggende i Revens Enge i Favrskov Kommune, og Naturstyrelsen Himmerland skal stå som projektejer og gennemføre forundersøgelsen.

Det er dog fortsat ikke muligt at opfylde det samlede N-reduktionskrav i oplandet

N-VOP:

VP1:

I projektet ved Skjern Hovedgaard (Viborg Kommune) er der afsagt jordfordelingskendelse, og projektet er nu nået til anlægsfasen, som forventes gennemført i sommeren 2021. Der er foretaget mindre justeringer i projektareal, N-effekt og budget. Den seneste version er nr. 17 af 8. februar 2021.

VP2:

Det nye projekt (Revens Enge i Favrskov Kommune) er indsat i planen. Der søges om forundersøgelse i foråret 2021 (ansøgningsrunden ligger i perioden 16. februar til 6. april 2021). den seneste version er nr. 48 af 10. februar 2021.

P-VOP

VP1

Ingen ændringer siden sidst. Den seneste version er nr. 6 af 5. november 2020.

VP2

Ingen ændringer siden sidst. Den seneste version er nr. 16 af 5. november 2020.

Bilag

Bilag 1*: N-VOP og P-VOP for planperiode 1 og 2.

Bilag 2: Svar på Komitéens henvendelse af 16. december 2020 fra Ministeriet for Fødevarer Landbrug og Fiskeri_januar 2021

* (Bilag 1 er et samlet bilag indeholdende N-VOP VP1 version 17 af 8. februar 2021, N-VOP VP2 version 48 af 10. februar 2021, P-VOP VP1 version 5 6 af 5. november 2020 (P-VOP VP2 version 16 af 5. november 2020 – inkl. kortbilag

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Indstillingen godkendt.

Punkt 3. Opfølgning på den fremadrettede sammensætning af dialogforum ift. VOS opgaven

Baggrund

På Gudenåkomitéens årlige dialogmøde med landbrugets organisationer den 19. juni 2020 blev det besluttet at udvide dialogkredsen vedrørende den kollektive indsats (vådområder) ved at invitere Bæredygtigt Landbrug ind i dialogkredsen.

VOS-Sekretariatets bemærkninger

Gudenåkomitéens Sekretariat sendte den 20. november 2020 en invitation til Bæredygtigt Landbrugs sekretariat. Efterfølgende har de tilmeldt en chefjurist til dialogmødet den 7. maj 2021.

På mødet den 19. juni 2020 blev det også drøftet, om der i forbindelse med at Bæredygtigt Landbrug indtræder i gruppen, samtidig skulle ske en tilpasning af antallet af organisationer der deltog i dialogforum. De øvrige landbrugsorganisationer har efterfølgende meddelt at de ikke ønsker at reducere antallet af organisationer der deltager i dialogen.

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- Gudenåkomitéen tager orienteringen til efterretning

Beslutning

Indstillingen godkendt

Punkt 4. Vandområdeplaner 2021-2027 (VPIII)

Baggrund

Vandområdeplanerne skal gennemføre EU's Vandrammedirektiv, og skal sikre rent vand i søer, åer og fjorde. Planerne er inddelt i planperioder. På nuværende tidspunkt er vi i slutningen af den anden planperiode (2015-2021), samtidig med at den tredje og sidste planperiode (2021 - 2027) er under forberedelse.

På nuværende tidspunkt (januar 2021) forventes det at udkastet til vandområdeplanerne for 3. planperiode sendes i 6 måneders offentlig høring omkring den 22. februar 2021.

Planerne vil både omfatte indsatser for bedre miljø i vandløb og søer, indsatser for at reducere næringsstofbelastningen af vandløb, søer og indre farvande, samt indsatser for beskyttelse af grundvandet.

I 2019-20 blev der gennemført en vandråds-proces, hvor en lang række forskellige interessenter havde mulighed for at komme med forslag til hvilke vandløb der skal gennemføres hvilke indsatser i, for at sikre gode fysiske forhold for fisk, smådyr og vandplanter. Deres indspil blev brugt i udviklingen af de enkelte kommuners forslag til indsats i egne vandløb, som blev indsendt til Miljøministeren i slutningen af november 2020, efter politisk godkendelse i den enkelte kommune.

VOS-Sekretariatets bemærkninger

Gudenåkomitéen har tidligere i forbindelse med udviklingen af vandplanerne for første og anden planperiode indsendt høringssvar. Høringssvarene kan ses på Gudenåkomitéens hjemmeside

I 2011 blev der indgivet et samlet høringssvar til udkastet til vandplan for første planperiode (2009-2015) fra de 7 medlemmer af Gudenåkomitéen samt de øvrige 6 kommuner i oplandet til Randers Fjord. Høringssvaret blev forinden godkendt politisk (fagudvalg eller byråd) i kommunerne. Ikast-Brande Kommune havde dog en tilføjelse ud over den godkendte tekst.

I maj 2015 godkendte Gudenåkomitéen et samlet høringssvar til udkastet til vandområdeplanen for 2. planperiode (2015-2021). 7 af de 13 kommuner i oplandet godkendte efterfølgende høringssvaret politisk.

Hvis der skal indsendes et samlet høringssvar til vandoplandsplanerne for 3. planperiode, kan indholdet af dette drøftes på Gudenåkomitéens/VOSens møde den 7. maj 2021.

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- Gudenåkomitéen drøfter, om den skal indgive et samlet høringssvar til udkastet til vandområdeplan for 3. planperiode

Beslutning

Indstillingen godkendt.

På mødet blev der orienteret om, at Miljøministeren netop havde meldt ud, at vandoplandsplanerne for 3. planperiode vil blive forsinkede.

Gudenåkomitéen besluttede, at de som udgangspunkt vil afgive et fælles høringssvar.

Punkt 5. Gudenåens forløb ved Tange Sø

Baggrund

I vandområdeplan for perioden 2015 – 2021 (VP1) er Tangeværket registeret som en spærring for kontinuiteten i dele af Gudenåsystemet, som forhindrer mål opfyldelse. For spærringen Tangeværket er angivet en undtagelse om fristforlængelse til planperioden efter 22. december 2021, hvilket indtil videre vil sige planperioden 2021 – 2027 (VP2).

Den overordnede problemstilling er at finde en løsning på en faunapassage ved Gudenaacentralen og Tange Sø, hvor vandrende fisk kan passere i tilstrækkeligt antal i begge retninger. Da fisk har behov for en betydelig ledestrøm for at finde vej vil afgivelse af store mængder vand til en faunapassage udfordre Tangeværkets sædvanlige drift.

Sekretariatets bemærkninger

Gudenåkomitéen ønskede på konstituerende møde 16. marts 2018, at Gudenåens forløb ved Tange Sø var et emne, man ønskede at behandle i indeværende funktionsperiode. Så da borgmestrene i Randers, Favrskov, Viborg og Silkeborg Kommuner besluttede at mødes 12. december 2018 for at drøfte Gudenåens forløb ved Tange sø, fremsendte Sekretariatet en fælles skrivelse fra Gudenåkomitéen til brug for Borgmestermødet. Skrivelsen opfordrede til en fælles løsning, en fremsendelse af Rambølls rapport fra 2016 til Staten samt ønsket om en fremadrettet inddragelse af komitéen i den videre proces vedr. passageforholdene ved Tange Sø. Gudenåkomitéen har ikke hørt fra Borgmestrene om emnet siden fremsendelsen af den fælles skrivelse.

Emnet har ikke været dagsordenssat til de 3 sidste komitémøder, da der frem til nu ikke har været nyt på området.

Nyeste udvikling er, at Miljøministeriet har besluttet at stille ressourcer til rådighed for arbejdet med at finde en løsning på problemet med passage ved den spærring ved Tange Sø, som Tangeværket udgør. I den anledning er nedsat en arbejdsgruppe for Tange Sø med repræsentanter for berørte kommuner, Gudenaacentralen og interesseorganisationer. DN er ansvarlig for tilrettelæggelsen og gennemførelsen af udvalgets arbejde. Miljøstyrelsen er observatør. Arbejdsgruppen skal afslutte sit arbejde senest januar 2021.

Vedlagt denne dagsorden er notater fra Miljøstyrelsen om hhv. Vandrammedirektivets og habitatdirektivets betydning for valg af løsningsmodel for Tange Sø og oversigt over forslag til løsningsmodeller ifm. faunapassage ved Tange Sø og Tangeværket, samt kommissorium for arbejdsgruppe om Tange Sø.

Bilag

Bilag 3: MST_Notat_Vandrammedirektivets og habitatdirektivets betydning for valg af løsningsmodel for Tange Sø

Bilag 4: MST_Notat Faunapassage ved Tange Sø og Tangeværket_oversigt over forslag til løsningsmodeller

Bilag 5: Kommissorium med bilag for arbejdsgruppe om Tange Sø

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- Gudenåkomitéen tager orienteringen til efterretning

Beslutning

Indstillingen godkendt.

Punkt 6. Orientering om regulativer og regulativrevision

Baggrund

Vandløbsregulativer skal ifølge vandløbsloven revideres med jævne mellemrum, således regulativerne bliver ajourført med eksempelvis ændringer i plangrundlaget, der har indflydelse på vandløbet siden sidste revision, opdateret lovgivning og plangrundlag mm.

Sekretariatets bemærkninger

Silkeborg-, Viborg-, Favrskov- og Randers Kommune anmodede 25. april 2019 miljøministeren om at træffe afgørelse i anledning af uenighed om den ordinære grødeskæring i Gudenåen i et kommende fællesregulativ. Miljøstyrelsen har 9. december 2020 sendt udkast til afgørelse i sagen i høring hos de fire kommuner med frist for svar 1. marts 2021.

Der orienteres på mødet om Silkeborg Kommunes arbejde med udarbejdelsen af regulativ for Gudenåen fra Silkeborg Langsø til indløbet til Tange Sø.

Sekretariatet indstiller, at

- Gudenåkomitéen tager orienteringen om regulativer og regulativrevision til efterretning.

Beslutning

Indstillingen godkendt.

Punkt 7. Fremdrift i projektet C12 (vandløbsmodel for Gudenåen) og Klimatilpasningsprojekter i Gudenåkommunerne

Baggrund

På Gudenåkomitéens møde 6. december 2019 blev et nyt fast punkt klimatilpasningspunkt på komitéens dagsorden besluttet.

Formålet med punktet ”Fremdrift C12 og Klimatilpasningsprojekter i Gudenåkommunerne” var at kommunerne kunne holde hinanden opdaterede om lokale vandstandsudfordringer og klimatilpasningstiltag.

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- Gudenåkomitéen tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Indstillingen godkendt.

Punkt 8. Gudenå Helhedsplan

Baggrund

Der udarbejdes en helhedsplan for vandhåndteringen i Gudenåen på tværs af de 7 Gudenåkommuner – Gudenå Helhedsplan. Helhedsplanen afleveres til sommer i 2021.

Sekretariatets bemærkninger

Projektleder på Gudenå Helhedsplan, Mathias Utoft Jørgensen, giver på mødet en opdatering på arbejdet samt en orientering omkring det efterfølgende møde med følgegruppen og TEMAmødet.

Følgegruppen:

Gudenåkomitéen har som faglig politisk arbejdsgruppe på møde d. 13. november 2021 besluttet, at der skal inviteres yderligere tre organisationer (Naturstyrelsen, Dansk Skovforening samt Slots- og Kulturarvsstyrelsen) til deltagelse i følgegruppen. Alle tre organisationer har taget imod invitationen og indgår således fremover i følgegruppen.

Gudenåkomitéen drøfter arbejdet med helhedsplanen med følgegruppen d. 26. februar 2021.

TEMAmøde:

Interessentinvolvering er et vigtigt element i arbejdet med Gudenå Helhedsplan. Det planlagte TEMAmøde d. 13. november 2020 blev flyttet til foråret 2021 da Corona-situationen ikke gjorde det muligt at afvikle mødet fysisk på dette tidspunkt. Da det på baggrund af det forventede deltagerantal fortsat ikke er realistisk at afvikle TEMAmødet fysisk, planlægges TEMAmødet afviklet virtuelt 26. marts 2021. [Inviterede til mødet vil kunne tilmelde sig det gratis onlinemøde via Gudenåkomitéens hjemmeside.](#)

En del af programmet vil blive tildelt til medlemmer fra følgegruppen, som herved har mulighed for at komme til orde. Programudkast til TEMAmødet er bilagt dagsordenen.

Arbejdet med Helhedsplanen:

Arbejdet med helhedsplanen har identificeret og kortlagt udfordringer som oversvømmelser skaber i Gudenåen og de omkringliggende arealer fra udspring ved Tinnets Krat til udløb i Randers fjord.

Dette er sket igennem følgende aktiviteter:

- Interviews med en lang række aktører omkring Gudenåen, som har interesse eller relation til Gudenåen.
- Afholdelse af 4 lokale workshops, som har været geografisk afgrænset ud fra de 4 strækninger – Tinnets til Klostermølle, Klostermølle til slusen i Silkeborg, Slusen i Silkeborg til Tangeværket og Tangeværket til Randers. Rapport fra dette arbejde er bilagt
- Opgørelse over berørte bygninger og arealer ved anvendelse af oversvømmelseskort ved en 20- og 100-årshændelse. Opgørelsen viser, at ved en 20 års hændelse bliver 267 bebyggelser ramt af oversvømmelse, ved en 100-årshændelse ligger det antal på 419. Cirka halvdelen af disse er mindre bebyggelser såsom udeskure, garager og annekser.

Herudover er en værdikortlægning under udarbejdelse, som skal give en mere detaljeret viden om de værdier, som er på spil i forbindelse med oversvømmelser.

I arbejdet med at identificere og analysere potentielle virkemidler kigges der på 4 principper for handlinger: gennemstrømning, tilbageholdelse, afværgning og ”giv plads til vandet”.

Overordnet har arbejdet indtil nu ikke identificeret enkeltstående virkemidler, som kan håndtere de vandmængder, som er i spil når der sker oversvømmelser. Derfor kigges nærmere på potentielle virkemidler i de enkelte delstrækninger og kommuner. Samtidig kigges på potentialet ved kombination af flere virkemidler.

For hver delstrækning kigges der på følgende:

Tinnets til Klostermølle:

Her er der særligt fokus på at kigge på potentialer for tilbageholdelse af vand ligesom potentialet for at skabe større gennemstrømning er undersøgt.

Klostermølle til Slusen i Silkeborg:

Her er der kigget på søernes potentiale for at kunne magasinere mere vand sammen med en ændret stemmeværksdrift. Der er også kigget på kapaciteten ved slusen i Silkeborg og dets betydning ved vinterens hændelse.

Slusen i Silkeborg til Tangeværket:

Her er der kigget på potentiale for en sluse/pumpe ved Viborgbroen til sikring af den indre del af Silkeborg Langsø, screening for digeløsninger fra slusen og ned til Resenbro og opstuvningseffekt fra tagrørsbevoksningernes ved Ringvejsbroen.

Herudover er der screenet for hvilke indsatser der skal gennemføres for at få sommervandstanden tilbage til det niveau den var før vandremuslingens indtog. Det er sket gennem analyser af indsatser ved grødeskæring, uddybning og tilbageholdelse af vand som virkemidler.

Tangeværket til Randers fjord:

Her er der kigget på potentialet for at bruge Tange Sø som klimabassin, og effekten ved et nyt omløbsstryg/faunapassage rundt om Tangeværket. Herudover kigges på potentialet ved profiludvidelse af Gudenåen på strækningen. Tidligere analyser af effekten på vandstanden fra grødeørerne og aflejringer af sediment inddrages også. Ligeledes bliver de igangværende arbejder med lokale foranstaltninger ved Bjerringbro og Randers By også inkluderet.

I alle 4 delstrækninger kan jordfordeling som virkemiddel også blive relevant.

Bilag

Bilag 6: Udkast til program_TEMAmøde 26. marts 2021_virtuel afvikling

Bilag 7: Gudenåworkshops-rapport - endelig_uden bilag

Indstilling

Sekretariatet indstiller at

- Gudenåkomitéen tager orienteringen til efterretning
- Gudenåkomitéen godkender dagsordenen til TEMAmødet d. 26. marts 2021
- Gudenåkomitéen udsender en borgermesterorientering i det tidlige forår, som godkendes af formandskabet inden udsendelse.

Beslutning

Indstillingen godkendt.

Punkt 9. Forslag til sammensætning af følgegruppe om klimatilpasning

På VandOplandsStyregruppens årlige dialogmøde med landbrugets organisationer d. 19. juni 2020 vedtog dialogkredsen at søge at udvide samarbejdet til også at omfatte klimatilpasning. En mulig fremtidig nedsættelse af en følgegruppe vedrørende emner udenfor VOS'ens arbejdsområde blev drøftet på møde d. 13. november 2020. Det blev ført til referat, at det overvejes at nedsætte en mere permanent følgegruppe om klimatilpasning, og at administrationen skulle komme med oplæg hertil.

Sekretariatets bemærkninger

Forslaget om et samarbejde om klimatilpasning blev fremført på et møde i VOS dialogkredsen til Randers Fjord-oplandet. Randers Fjord-oplandet dækker 13 kommuner. Sekretariatet foreslår, at der nedsættes en mere permanent følgegruppe om klimatilpasning, der omfatter interesseorganisationer indenfor Gudenåkomitéens medlemskommuner (pt. 7 kommuner). Det anbefales at revidere komitéens vedtægter til tydeligt at afspejle interesseområdet klimatilpasning.

Sekretariatet foreslår, at en ny, mere permanent klimatilpasningsfølgegruppe i store træk lader sig inspirere af den nuværende følgegruppe for Gudenå Helhedsplan sammensætningsmæssigt og størrelsesmæssigt – enten ved at lade den eksisterende følgegruppe fortsætte ændret eller ved at lave enkelte tilpasninger (lokalt fokus). Sekretariatet har udarbejdet forslag til sammensætning af en ny, mere permanent klimatilpasningsfølgegruppe (bilagt)

Sekretariatet foreslår, at det første møde med følgegruppen afvikles ifm. med Gudenåkomitéens møde fredag d. 29. oktober 2021. På opstartsmødet kan et kommissorium godkendes. Vedhæftede udkast til Kommissorium for følgegruppe tager udgangspunkt i kommissoriet anvendt i arbejdet med Gudenå Helhedsplan.

Bilag

Bilag 8: Udkast til sammensætning af Gudenåkomitéens Klimatilpasningsfølgegruppe

Bilag 9: Udkast_Kommissorium for følgegruppe

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- Gudenåkomitéen nedsætter ny klimatilpasningsfølgegruppe og mødes med dem første gang d. 29. oktober 2021
- Gudenåkomitéen godkender følgegruppens kommissorieudkast.

Beslutning

Indstillingen godkendt, idet Gudenåkomitéen nedsætter en følgegruppe med lokalt isæt svarende til højre side af skemaet i bilag 8.

Kommissoriet skal sikres at indeholde mulighed for ad hoc optag af nye medlemmer.

Punkt 10. Programvedtagelse for Gudenåkomitéens studiedag 2021

Baggrund

Gudenåkomitéen besluttede på møde d. 13. november 2020, at Sekretariatet skulle arbejde for en endagskanotur og besigtigelse af projektet ved Klosterkær sommer 2021.

For at kunne nå både sejlads og Klosterkær projektet på en enkelt dag, er Horsens-strækningen fra Vestbirk Camping til Klostermølle valgt. Sekretariatet fremlægger på mødet udkast til program for studiedage

Sekretariatets bemærkninger

Gudenåkomitéens formålsparagraf fastligger, at Gudenåkomitéen har til formål at rådgive alle medlemskommunerne i oplandet til Gudenåen og Randers Fjord om natur- og miljøbeskyttelse samt rekreativ anvendelse af Gudenåens vandsystem. Formålsparagraffen fastligger også, at komitéen særligt skal arbejde for en koordineret, afbalanceret og sammenhængende indsats for rekreativ anvendelse og beskyttelse af natur og miljø i vandsystemet og de nære omgivende arealer.

Formålet med dagen er at give komitéen indsigt i borgernes oplevelse af Gudenåen som rekreativt system. Der stiftes bekendtskab med den information sejlende får på og i forbindelse med turen, og sammenhængen hermed på Gudenåkomitéens sejladskort. Der passerer forskellige facilitetstyper undervejs. Programmets detaljer fremgår af bilagte programudkast.

Der er 3 oplæg på dagen:

- Gunhild Øeby Nielsen fra GudenåSamarbejdet vil på Voervadsbro Teltplads fortælle om faciliteter som mange brugergrupper i Gudenålandet bruger (krydsningspunkter), koblingen mellem fysiske broskilte og Gudenåkomitéens pjece med sejladsregler og om GudenåStien.
- På Klostermølle giver landskabsarkitekt Bent Nielsen fra Bendt Nielsens Tegnastue et kort oplæg om arbejdet med Gudenåkomitéens foldermateriale og kanofaciliteten Klostermølle
- Komitéen vil fra vandsiden komme tæt på Klosterkær-projektet, som Horsens kommune forud for sejladsens start gives et oplæg om fra landsiden.

Sekretariatet har foreslået fredag d. 18. juni 2021 som mulig dag, og lavet en mødeindkaldelse. På mødet drøftes hvorvidt en augustdato 2021 (enten 20. eller 27. august) er at foretrække i stedet for.

Bilag

Bilag 10: Udkast_Gudenåkomitéens studiedag til Gudenåens sydlige del_18. juni 2021_3_wp

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- Gudenåkomitéen beslutter dato for arrangementets afvikling,
- Gudenåkomitéen vedtager endeligt program for studiedagen 2021

Beslutning

Indstillingen godkendt, idét datoen for arrangementet fastlægges til 18. juni 2021.

Punkt 11. Udlejningssejladser på strækningen Tørring-Klostermølle

Baggrund

Grundet forårets nedlukning af Danmark og det efterfølgende begrænsede udbud i mulige feriedestinationer som følge af Corona situationen, var sejladser meget populært i 2020.

På komitémøde d. 13. november 2020 fandt et flertal bestående af Lene Tingleff, Lars S. Nielsen, Jens Szabo, Kai O. Andersen, og Anders G. Christensen, at muligheden for at tillade mere udlejningssejladser i 2021 på strækningen Tørring - Klostermølle skulle undersøges. Administrationen fremlægger på mødet resultatet af undersøgelsen.

Sekretariatets bemærkninger

Sekretariatet har bedt advokat Mads Kobberø og Kristoffer Juul Bertelsen fra ”CODEX Advokater” om en skrivelse, der redegør for mulighederne for, som følge af Corona situationen, ekstraordinært i 2021 at tillade udlejningssejladser på en del-strækning af Gudenåen (Tørring - Klostermølle) end der foregår for nuværende og redegøre for processen fra ansøgning foreligger hos kommunen til en særlig tilladelse kan gives. Sekretariatet modtog 17. december 2020 bilagte redegørelse.

Det kræver en ændring af forskriften ”Regler for udlejningsvirksomhed af fartøjer i Gudenåsystemet” hvis man ønsker at hæve sejladsmængden i 2021. Forskriften angiver sejladsmængden på strækningen Tørring – Klostermølle.

Den nævnte strækning af Gudenåen går gennem flere Natura 2000-områder. En ændring af antallet af sejladsdage vurderes af advokaterne at have karakter af en plan eller et projekt i forhold til EU's habitatdirektiv. Det følger af habitatreglerne, at der for et projekt, der kan påvirke et Natura 2000-område, ikke må gives tilladelse, førend der er vurderet hvorvidt dette medfører en negativ påvirkning. Konsekvens- og væsentlighedsvurderingerne skal være kumulative med andre projekter. Dvs. man skal se på det samlede antal sejladser, som tillades og ikke bare forøgelsen ift. nuværende niveau.

Proceduren for at tillade yderligere sejladser i 2021 involverer flere regelsæt og angives af advokaterne overordnet at være:

En indledende fase

- Afklaring af, hvilke ændringer af forskriften, der skal laves.
- Væsentlighedsvurdering, jf. habitatdirektivets artikel 6, stk. 3, 1. led, og i øvrigt habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 1.

Kan væsentlig virkning afvises, kan nedenstående ”mellemfase” springes over.

Sekretariatet bemærker, at Hedensted og Horsens Kommune d. 11. september 2020 har fremsendt notat til Sekretariatet, hvor en væsentlig negativ påvirkning af forøget

sejladsmængde på udpegningsgrundlaget på denne del af Gudenåen ikke kan afvises. ”Mellemfasen” kan således ikke springes over.

Mellemfase

- Udarbejdelse af konsekvensrapport, jf. habitatdirektivets artikel 6, stk. 3, jf. i øvrigt habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 2. Vurderingen skal ske på baggrund af forsigtighedsprincippet.
- Afgrænsning af miljørapportens indhold efter høring af berørte myndigheder, jf. miljøvurderingslovens §§ 11 og 32, stk. 1, nr. 2.
- Udarbejdelse af miljørapport, jf. miljøvurderingslovens § 12 og lovens bilag 4.
- Offentliggørelse af udkast til den ændrede forskrift tillige med miljørapporten med frist for offentlighedens bemærkninger.

Afsluttende fase

- Kommunalbestyrelsernes endelige godkendelse af den ændrede forskrift.
- Offentliggørelsen af den nye forskrift, jf. herved sejladsbekendtgørelsens § 14.

Nuværende tilladelsesordning udløber ultimo 2022, men kan forlænges administrativt til at have udløb ultimo 2024. Der er ikke indbygget mulighed i ordningen for at lade den fortsætte ud over 2024. Behovet for at lave konsekvensrapport mv. når en ny koncessionsordning skal træde i kraft, skal undersøges.

Bilag

Bilag 11: Redegørelse_Mads Kobberø_17.12.2020

Bilag 12: Vurdering af øget sejlad på Gudenåen_Horsens og Hedensted kommuner

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- Gudenåkomitéen tager orienteringen om rapporten til efterretning.
- Gudenåkomitéen drøfter sagen

Beslutning

Indstillingen godkendt.

Punkt 12. Økonomiorientering. Regnskab for Gudenåkomitéen og sejladsområdet 2020 samt budgetforslag Gudenåkomitéen 2022

Baggrund

Regnskaberne for Gudenåkomitéen og Sejladsområdet 2020 underlægges revision i Silkeborg kommune. Gudenåkomitéen orienteres hermed om årsresultaterne samt præsenteres for budgetforslag for Gudenåkomitéen 2022.

Sekretariatets bemærkninger

Gudenåkomitéen begyndte året med et overført underskud fra 2019 på - 31.139 kr. Corona-aflyste møder og fravær af større aktiviteter i 2020 har imidlertid medført, at komitéen gik ud af gik ud af 2020 med et mindre overskud på 8.466 kr. Overskuddet er overført til budget 2021 for Gudenåkomitéen.

Sejladsområdet var oprindeligt budgetteret til at starte 2020 med et underskud, men dette blev undgået, da det var muligt at overføre flere midler end budgetteret. Den større overførsel har, sammen med flere sejladsindtægter plus mindre forbrug end budgetteret, genereret et overskud på 562.905 kr. Sekretariatet gør opmærksom på, at der er disponeret med 200.000 kr. heraf på budget 2021 for at opfylde udlejernes ønske om udvikling af en automatiseret måde at indberette sejlads med start uden for strækningen Tørring-Klostermølle i GudenåSkyen.

Begge regnskaber placeres efter indeværende møde på Gudenåkomitéens hjemmeside.

Budgetforslag for Gudenåkomitéen 2022 samt disponering af midlerne ses sammen med de 2 regnskaber i bilagte økonomioversigt. Gudenåkomitémedlemsbidraget for 2022 samt disponering af midlerne foreslås identisk med 2021.

Bilag:

Bilag 13: Samlet økonomioversigt_wp

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- Gudenåkomitéen tager orienteringen om regnskaberne for hhv. Gudenåkomitéen og Sejladsområdet 2020 til efterretning
- Gudenåkomitéen godkender budgetforslaget for Gudenåkomitéen 2022, herunder disponeringen af midlerne.

Beslutning

Indstillingen godkendt.

Punkt 13. Orientering fra sejladsområdet

Baggrund

Gudenåkomitéen har som opgave at følge udviklingen i den rekreative anvendelse af vandsystemet og de vandnære arealer.

Sekretariatets bemærkninger

Nedlukningen af Danmark i starten af 2020 og den efterfølgende gradvise åbning hen over sommeren har medført et øget brug af naturen i Danmark, herunder Gudenåen, ift. til tidligere år.

Baseret på såvel borgerhenvendelser som ny- og omregistreringer, har flere end vanligt har haft mod på at erhverve sig en motorbåd. Antallet af motorbådsregistreringer ligger typisk lige under 3.000 om året, men i 2020 er der modtaget betaling for 3.248 registreringer

Gæstesejlad i Gudenåsystemet.

Sejladsbekendtgørelsen stiller krav om registrering af gæstefartøjer på strækningen Tørring-Klostermølle, samt krav om registrering af motoriserede gæstefartøjer nord for denne strækning.

Salget af gæstemærker til motoriserede fartøjer i 2020 var som forventet blandt de højeste nogen sinde - 1342 gæstemærker blev i 2020 indløst til motoriseret gæstesejlad hvilket kun overgås af 2018, hvor en historisk hedebløge fik 1396 gæstesejlende på vandet.

Salget af gæstemærker til ikke-motoriserede fartøjer på strækningen Tørring-Klostermølle er begrænset til 50 pr. uge. Salget i 2020 oversteg salget i 2019 både mht. salgshastighed og salgstal. I 2020 blev der solgt 787 kanogæstemærker mod 720 gæstekanomærker i 2019.

Sejladshjemmesider

Der er som følge af komitéens godkendelse af sejladsbudget 2021 overført og reserveret 200.000 kr. fra 2020 til en udlejerefterspurgt automatiseret måde at indberette sejladser med start uden for strækningen Tørring-Klostermølle i GudenåSkyen. Indberetningen skal ifølge kontrakten senest ske den sidste kalenderdag i månederne juni, august og oktober.

Udviklingsarbejdet er igangsat, og løsningen vil blive testet i samarbejde med kanoudlejerne forud for implementering på hjemmesiden. Udlejerne vil ikke være forpligtet til at anvende den automatiserede indberetningsmulighed, da den eksisterende mulighed indberetningsmulighed forsat vil være aktiv.

I slutningen af december 2020 oplevede den fælles sejladshjemmeside, der huser motorbådsregisteret et performacefald som følge af en sikkerhedsopdatering fra Microsoft. Serveren blev derfor i starten af januar opgraderet, så fremtidige opdateringer ikke skulle kunne påvirke sidens performance. Siden fungerer nu hurtigere end tidligere.

Fartøjstyper i GudenåSystemet

På mødet 16. maj 2019 besluttede et enigt Brugerråd at en sag vedr. båd størrelser og fart skulle tages til Skanderborg og Silkeborg Byråd for at få drøftet om muligheden for at arbejde med en sejladsbegrænsning i Søhøjlandet var til stede. De 2 udvalg skulle mødes i foråret 2020, hvor de bl.a. vil tale om sejladsen i Gudenåen. Silkeborg Kommune afventer en dato fra Skanderborg kommune for mødet.

Sejlads med tømmerflåder og lignende fartøjer kræver ifølge sejladsbekendtgørelsens §4 særlig tilladelse. Der er i 2020 vedtaget ny forskrift på området, som åbner for korte ture med tømmerflåde uden tilladelse (via anmeldeordning) og præciserer vilkår for fortøjning af tømmerflåder, saunabåde og lign. ved private matrikler. Den nye forskrift kan læses på Gudenåkommunernes fælles sejlads hjemmeside. Sekretariatet har d.18. januar 2021 sendt orienteringsmail vedr. anmeldeordningen til spejdernes hovedorganisationer på Gudenåkommunernes vegne.

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- Gudenåkomitéen tager orienteringen til efterretning

Beslutning

Indstillingen godkendt.

Der vil i Skanderborg arbejdes på at finde en dato for mødet.

Punkt 14. Beslutning om nedsættelse Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen (2022 – 2025)

Baggrund

Funktionsperioden for Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen følger den kommunale valgperiode, og dermed er der kun et enkelt år tilbage med det nuværende Brugerråd for Sejlads på Gudenåen ([direkte link til Brugerrådets vedtægter](#)).

§ 16 i Bekendtgørelse om ikke-erhvervsmæssig sejlads og anden færdsel på Gudenåen med sidevandløb og søer fra Tørring til Randers (også kaldet sejladsbekendtgørelsen) fastligger, at kommunalbestyrelserne i Gudenåkommunerne kan nedsætte et brugerråd til at rådgive i spørgsmål om kommunalbestyrelsernes administration af bekendtgørelsen ([direkte link til bekendtgørelsen](#)). Idét Brugerrådet sammensættes af Gudenåkomitéen skal besluttes, hvorvidt komitéen til den kommende valgperiode ønsker at nedsætte et nyt Brugerråd.

Sekretariatets bemærkninger

En af måderne, Gudenåkomitéen følger udviklingen i den rekreative anvendelse af vandsystemet og de vandnære arealer er via orientering fra Brugerrådet. På Gudenåkomitéens hjemmeside kan man finde referater fra Brugerrådet tilbage til 2008 (Brugerrådet overgik til kommunalt regi ifm. kommunalreformen), hvor man tilbage til det første referat kan se en tydelig kobling mellem Gudenåkomitéen og Brugerrådet.

Hvis Gudenåkomitéen ønsker at nedsætte et nyt Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen til perioden 2022 – 2025, vil Sekretariatet i løbet af efteråret 2021 informere bredt om muligheden for at søge om medlemskab i Brugerrådet - fx via en pressemeddelelse og direkte kontakt til interessefællesskaber med mulig interesse i at være medlem, ligesom Gudenåkomitéens hjemmeside vil indeholde information om selve ansøgningsproceduren. Da det er muligt at blive tildelt plads i flere på hinanden følgende perioder, skal Brugerrådet naturligvis informeres om den kommende ansøgningsmulighed.

En samlet ansøgerliste vil kunne præsenteres til det første komitémøde i 2022, hvor den nye Gudenåkomité udvælger de maksimalt 15 medlemmer således, at en så bred geografisk og interessebaseret sammensætning som muligt opnås.

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- Gudenåkomitéen beslutter, at der nedsættes et Brugerråd for Sejlads på Gudenåen i perioden 2022 – 2025.

Beslutning

Indstillingen godkendt.

Punkt 15. Orientering fra GudenåSamarbejdet

GudenåSamarbejdet er et samarbejde mellem de 7 Gudenåkommuner om Gudenåens oplevelsespotentialer. GudenåSamarbejdet er politisk forankret i et Borgmesterforum og administrativt i et direktørforum. Det daglige arbejde udføres af ansat koordinator og en faglig styregruppe. Gudenåkomitéen var vært for GudenåSamarbejdet i perioden fra 2012 til 2015. Der er følgelig et vist sammenfald mellem interesseområderne for GudenåSamarbejdet og Gudenåkomitéen, hvorfor Gudenåkomitéen ønsker en årlig orientering om GudenåSamarbejdets aktiviteter.

Sekretariatets bemærkninger

GudenåSamarbejdets netværkskoordinator vil på mødet den 26.2.2021 orientere om aktiviteter – gennemførte og planlagte – i 2020 og 2021, herunder arbejdet med GudenåStien fra kilde til fjord.

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- Gudenåkomitéen tager orienteringen til efterretning

Beslutning

Indstillingen godkendt.

Punkt 16. Gensidig orientering om øvrige Gudenårelaterede projekter

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at

- Gudenåkomitéen tager orienteringen til efterretning

Beslutning

Indstillingen godkendt.

Punkt 17. Drøftelse af punkter til næste møde i Gudenåkomitéen

Følgende punkter forslås til Gudenåkomitéens kommende dagsorden d. 7. maj 2021:

- VOS orientering
- VPIII
- Gudenåens forløb ved Tange Sø?
- Gudenå Helhedsplan
- Fremdrift i projektet om C12 (vandløbsmodel for Gudenåen) og Klimatilpasningsprojekter i Gudenåkommunerne
- Evt. orientering fra sejladsområdet
- Gensidig orientering om Gudenårelaterede projekter
- Punkter til næste møde

Idet der samme dag planlægges med dialogmøde mellem Gudenåkomitéen/VOS og Landboforeningsformændene i Randers Fjord-oplandet, vil mødeaktiviteterne denne dag samlet set kunne forventes at strække sig over tidsrummet 9.00 – ca.16.00.

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at:

- Gudenåkomitéen drøfter forslag til punkter til næste møde

Beslutning

Indstillingen godkendt.

Punkt 18. Eventuell